

Pár slov o historii duchovní správy *aneb malé okénko do historie kunratické farnosti*

V Pamětihodnostech Království českého od Dr. Antonína Podlahy z roku 1907 je podrobně popsána duchovní správa v Kunraticích až do počátku 20. století. O faře v Kunraticích máme první zprávy již ze 14. století.

Po smrti plebána (ve středověku název pro faráře) Jana byl potvrzen plebán Mikuláš, který ale již roku 1358 rezignoval. Každá farnost musela mít své patrony, kterými byli většinou držitelé místních panství, nebo statků, dohlížející na řádný ekonomický chod farností. Zakladatelé farností museli finančně zajistit jejich budoucí existenci a současně obživu duchovních. Důležitou součástí patronátů bylo právo podací (prezentační) ke kostelu, což znamená právo prezentovat nové duchovní, pokud s tím souhlasil ordinář diecéze (biskup, arcibiskup). Patroni velmi často sami jmenovitě navrhovali, koho by si za duchovního ve svých farnostech přáli. V letech 1357–1407 měl toto podací právo v Kunraticích pražský měšťanský rod Bohuslavců a po zakoupení Kunratic králem Václavem IV. přešlo toto právo na krále. Od roku 1407 byl na faře plebáni Šimon, po jeho smrti do roku 1416 Rupert a poté Jan.

Další záznamy jsou ze 16. století. V Kunraticích slouží utrakvističtí kněží. Od roku 1533 Jan Škola z Pšova a 1579 Mikuláš Pražský. Utrakvismus, jehož stoupenci se označovali jako utrakvisté či kališníci, je křesťanské vyznání, které vzešlo z husitství a trvalo až do rekatolizace po bitvě na Bílé hoře. Od 15. století byl dominantní vírou v Čechách a silné zastoupení měl i na Moravě. Utrakvisté se ovšem vždy považovali za plnohodnotnou součást nerozdělené katolické církve. Později samostatná fara v Kunraticích zanikla a duchovní správu obstarávali v letech 1682-1700 řeholníci. Františkáni od P. Marie Sněžné, Křížovníci s červenou hvězdou nebo Bosí Augustiánové z kláštera Svatého Václava na Novém Městě Pražském. Duchovní Jan Chrysostom popisuje roku 1700 rozsah své farnosti takto: „Dvě toliko vesničky náležejí k tomuto kostelu. Kunratice a Libuš. V Kunraticích jest duší, jimž svátostmi přísluhovati dlužno 100, v Libuši 48, v zámku a ve dvoře zámeckém 45, v hospodě zvané Bethanie 11, v ovčíně 9, ve mlýně 11, v lomu 7.“

Po roku 1700 přicházejí světší kněží. Roku 1730 se začal přestavovat za barona Jana Arnošta Václava z Golče, později povýšeného na hraběte, kostel Svatého Jakuba Staršího do podoby, jakou známe dnes. Tehdy byl v letech 1719-1735 kunratickým duchovním Vavřinec František Václav Schmidt. Ten vedl od roku 1732 také duchovní správu v Hrnčírích. Konzistoř, poradní sbor biskupa, vyslala roku 1730 Václava Hájka, čelákovického děkana, aby prověřil stavbu kostela na jejím začátku a podal zprávu. Nese datum 3. července 1730 a mimo jiné se v ní uvádí: „Odebral jsem se do Kunratic 21. června i našel jsem základy kostela toho na příslušných místech téměř úplně položené a až k povrchu země provedené. Od presbytáře k prostředku tělesa kostelního zůstanou obě boční zdi staré zdi. Sakristie bude pak za budoucím zděným oltářem, tam, kde nynější hlavní oltář se nalézá. Tato stavba neděje se nákladem kostela anebo farníků nýbrž štedrostí samého urozeného patrona.“ Stavba kostela byla dokončena roku 1734. Roku 1736 byly v Kunraticích a Hrnčírích zřízeny fary. Prvním farářem se stal Matyáš Krátký. Obě fary byly roku 1812 po smrti faráře v Hrnčírích Jana Hanika spojeny a vedl je až do roku 1837 tehdejší kunratický farář Tomáš

Trubač. Po faráři Trubačovi následoval do roku 1853 Vincenc Mužík. Jeho následovník František Micka se později stal Vyšehradským kanovníkem. 20. října 1866 se konala v Kunraticích velká sláva. Do Prahy se vracely ostatky Svatého Jana Nepomuckého odvezené v období Prusko-Rakouské války do bezpečného Salzburgu. Na Betáni byla vybudována slavnostní brána a kunraticí farníci průvod doprovázeli až do Krče. Na počátku 20. století byli kunratickými faráři František Čapek (zemřel 1902) následován Josefem Valáškem.

Závěrem děkuji paní Zdeně Pelikánové za poskytnutí podkladů k článku z pozůstalosti zesnulé paní Olgy Sobotové.

Ing. Svatomír Mydlarčík